

۲۰۱۷/۰۵/۳۱

آصف بهاند

«دا چې سره وینه بهیري»

په کابل کې د وینو سیلاو

«گرانه اوس کابل ته مه ځه

بس راځه، وینه بهیري»

دا دی یو ځل بیا د عجیبو ترکیبونو د شاعر بخت زاده دانش یو نوی شعر «دا چې سره وینه بهیري» را اخلم چې د ټول افغانستان، په تیره د کابل د نن ورځې د وینو او وژنو بڼه انځور په کې لیدلای شو. د شاعر بخت زاده دانش د شعر ویلو دا ویدیو د ۲۰۱۷ کال د می د میاشتې په نهمه نیټه په «با خبر سوات دات کام» کې آنلاین شوی وه او زه د کوم فیسبوکي یار له برکته د می په دیرشمه نیټه ور باندې ور پېښ شوم.

لکه د بخت زاده دانش **تیر** شعر (زه به نه لیونی کیرم)، دا می هم په پوره دقت واوریده، بیا می په پراخي حوصلې سره ټکي په ټکي د شاعر له خولې، د ده له تلفظ سره سم را ولیکه او په ځینو ځایونو چې پوه نه شوم، درې ټکي می ورته ایښي دي او **خپرول یې دا دی نن د کابل له خونړیو پیښو سره برابر شول.**

بخت زاده دانش لکه زموږ مطیع الله تراب خپل ټول شعر له یاده، په ځانگړي انداز او احساساتو سره اوروی، داسې چې حاضرین او لیدونکي تر تاثیر لاندې راولي.

د بخت زاده دانش دا شعر د یوه ځانگړي پیام درلودونکی دی، سره له دې چې له ځینو نظریاتو سره یې زه موافق نه یم، خو دا باید وویل شي چې د شاعر دا غږ د سبا له پاره د امید یوه پیغه ده، پر پښتنو باندې د راغلو بدو حالاتو د نا امیدۍ د کړیو ماتونکې پیغه او د نوي نسل له پاره د نویو امیدونو بنودل دي او د هغوی د ذهن په کرونده کې د تحرک او بیا آبادۍ د فکر کرل دي.

شاعر په اوسنیو حالاتو کې د پښتنو د ستونزو او بد حالت بیان په شاعرانه احساساتو سره کوي او په ډیر امید سره دا وایی چې بالاخره به دا حالات بدلیري.

شاعر بخت زاده دانش په روانو حالاتو کې د منفي پیښو د زیاتیدو په وجه دومره تنگ شوی چې پاچا خان او غني خان له خپلو لارو را گرځوي او بل رسالت په مخ کې ورته بردي او د حالاتو د بدلون له پاره ان د عدم تشدد سالار پاچا خان ته نیزه په لاس کې ورکوي او بدل ته یې لمسوي:

«... دغه وخت به بیرته نن شي

بل انسان به ترې پیدا شي

قهرمان به ترې پیدا شي

پهلوان به ترې پیدا شي

بل افغان به ترې پیدا شي

بادشاه خان به ترې پیدا شي

خو په لاس کې به نیزه وي

تشدد به فلسفه وي

دا سړی به ډیر بدل وي

دا سړی به عجیبه وي

پښتنو بدل به اخلي

د پښتنو بدل به اخلي...»

زما له نظره اصلي خبره دا ده چې په اوسنۍ زمانه کې هدف ته په تشو خبرو او احساساتو څوک نه شي رسېدلای، تر څو چې لازمه پوهه او عمل نه وي، تر څو چې پښتون تعلیم و نه کړي، نوی نسل و نه روزي، له علم، تکنالوژي

د پاڼو شمېره: له 1 تر 6

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ

او د تمدن له کاروان سره ځان برابر او سیال نه کړي؛ په هیڅ وجه نه شي کیدای چې ور نه را چاپیره ستونزې دي په خپل سر او یا په تشو احساساتو لري شي. دا هر څه چې پر پښتون قوم باندې راغلي دي، دا ټول د بیسوادی، نا پوهی او نه تعلیم په وجه او د دودیزو قوانینو په چوکاټ کې د ځان ایسارولو پاله ده چې دوی په داسې کړاوونو کې را گیر دي.

د حل اصلي او یوازینی لار دا ده، په هره بیه چې کيږي نوی نسل باید سواد زده کړي، ښونځي او پوهنځي ته وهڅول شي چې علم تر لاسه کړي، تر څو چې نوی نسل، په نوي او متمدنه بڼه و نه روزل شي، دغه به مو حال وي،

همداسې وینې به بهیږي، لکه نن چې په کابل کې وبهیدي

دا هم بشپړ شعر:

دا چې سره وینه بهیږي

دا چې سره وینه بهیږي
او توده وینه بهیږي
لر او بر مې په وطن کې
پښتنه وینه بهیږي
پیښور په وینو سور شو
او تازه وینه بهیږي
گرانه اوس کابل ته مه څه
بس راځه، وینه بهیږي
یو پښتون وزیرستان کې
بل پښتون بلوچستان کې
دواړه مړه شول په ارمان کې
د وختونو په زندان کې
په دې گرده پښتونخوا کې
په کابل او په پکتیا کې
ای!

د ورځې په رڼا کې
ښه ښکاره وینه بهیږي
او توده وینه بهیږي
لر او بر مې په وطن کې
پښتنه وینه بهیږي
په گناه مو خبر نه یو
چې په څه باندې مو وژني
چې په بدو کې یې مړه کړو
که په ښه باندې مو وژني
په جرگو کې مو را ټول کړي
په جرگو باندې مو وژني
څه نا څه به راله گوري
څه نه څه باندې مو وژني
په اسلام باندې مین یو
عقیده باندې مو وژني
له هندو نه یې جدا کړو
نظریه باندې مو وژني
خپل بمونه یې گزار کړل
بهانه باندې مو وژني
او میلمه کاله ته راغی
په میلمه باندې مو وژني

د پاڼو شمیره: له 2 تر 6

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنيزې ښې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ

په چا گرمه وینه دند شوه
په چا مره وینه بهیري
او توده وینه بهیري
لر او بر می په وطن کي
پښتنه وینه بهیري
دا چی سره وینه بهیري
او توده وینه بهیري
لر او بر می په وطن کي
پښتنه وینه بهیري
دغه وینه به ودریري
دغه وینه به وچیري
دغه وینه به خوتکیري
دغه وینه به لنگیري

د پښتو خبرې واوره
د جزبو خبرې واوره
دغه وینه به لنگیري
بیا به بل خوشال پیدا شي
بیا به بل مغل په دار کړي
بیا به بل شیرشاه پیدا شي
دا به خپل دشمن مردار کړي
بیا به بل نجیب پیدا شي
دا به ځنگه څوک سنگسار کړي
بیا به بل «مان الله» راشي
وخت به بل غازي تیار کړي
دغه وینه دې بهیري
دغه وینه دې بهیري
پښتو عبث به نه ځي
لیونو عبث به نه ځي
د دې وینې له شوخی نه
د دې وینې له مستی نه
د دې وینې له سرخی نه
بل کاروان به پیدا کړي
بل حیران به پیدا کړي
د کوکنار ماتم به نه کي
د چنار ماتم به نه کي
د دې اوبسکو، اوبسکو سترگو
د خمار ماتم به نه کړي
د دې سرې وینې د جوشه
د تودې وینې د جوشه
دا په لارو کي توی شوي
هم د دې وینې له جوشه
شاعري به پیدا کړي
بل غني به پیدا کړي
پخوانی غني به نه وي
لیونی غني به نه وي
د حلوا دشمن به نه وي
د ملا دشمن به نه وي

د پانو شمیره: له 3 تر 6

د حلوا قصه به نه کی ی
د ملا قصه به نه کی ی
دا به نوري نغمې وايي
بيا به سپوري نغمې وايي
په نغمو کې به يې شور وي
په نغمو کې به يې زور وي

...

...

د دې ويني له غيرت نه
د غيرت چيغه راخيژي
او له دې غيرتي غږ څه
د اجمل رباب تنگيږي
باباگان به را لريږي
عالمان به را لريږي
د خپل قام سره به ودرېږي
د جندول عمرا خانه
د روښان ځلي جوړېږي
د پښتون فکر لمبه شو
سره لمبه ترې نه بلېږي
شاعران به يو ځای کيږي
ليکوالان به را ټولېږي
د ساييل پتري کچکول
اباسين غاړې ته لويږي
پښتنو خيرات به غواړي
د پښتنو خيرات به غواړي
دا زما د علم تنده
د اظهار د پوهې پنگه
راشه ټول پښتانه رنگ کړه
د شاکر د ويني رنگه
بیرته راشه اتل جانه
هيڅ دې جوړ نه کړل له جنگه
راشه ټول پښتانه رنگ کړه
د شاکر د ويني رنگه
بیرته راشه اتل جانه
هيڅ دې جوړ نه کړل له جنگه
او اوس ياره در نه خار شم
ولي پريوتي له شرنگه
د صادق روښان له فکره
د ايلم له غر نه دننگه
وه! شهکاره در نه خار شم
اي د گران د در ملنگه
وه ممتازه! خار د بنگه
په د خپله خانه تنگه
په د سوات د سور ملنگه
روغانيه غنم رنگه
وه تراپه، وه گلرنگه
تا ته وایم غني غورخنګه
دا زما نارې ته اورې؟

د پاڼو شميره: له 4 تر 6

دا زما نغمی ته اوری؟
دا زما د مینې غږ دی
دا د هاغې وینې غږ دی
دا په لارو کې چې توی شوه
په مردارو کې چې توی شوه
د دی وینو له سیلاب نه
انقلاب ته لار جوړیږي
پښتنو له انقلاب نه
انقلاب ته لار جوړیږي
د دی دومره لوی عذاب نه
انقلاب ته لار جوړیږي
د الله د لوی کتاب نه
انقلاب ته لار جوړیږي
د وختونو احتساب له
د ظلمونو دې حساب له
د پښتون بچي نصاب له
دې قانون او دې کتاب له
دغه وخت به بیرته نن شي
بل انسان به ترې پیدا شي
قهرمان به ترې پیدا شي
پهلوان به ترې پیدا شي
بل افغان به ترې پیدا شي
بادشاه خان به ترې پیدا شي
خو په لاس کې به نیزه وي
تشدد به فلسفه وي
دا سړی به ډیر بدل وي
دا سړی به عجیبه وي
پښتنو بدل به اخلي
د پښتنو بدل به اخلي
ای د سوات د خونینو میندو
د سلگو بدل به اخلي
باجور کې شهیدان شول
د سړو بدل به اخلي
د کمخو ټپوس به کیږي
د اقصا جومات د پیغلو
جینکو بدل به اخلي
د جومات ټپوس به کیږي
د حجرو بدل به اخلي
په کابل باندې چې وشوي
د حملو بدل به اخلي
د وزیرو د مسیدو
د شملو بدل به اخلي
فکر مه کوي یارانو
د روژو بدل به اخلي
د وطن د ټولو خپلو
پښتنو بدل به اخلي
د قانون گریوان به نیسي
د قارون گریوان به نیسي

د پانو شمیره: له 5 تر 6

که پښتون داسی و نه شو
د پښتون گریوان به نیسي
بس یو څو ورځي دانشه
انتظار دی دا به وکړو

پای

د پاڼو شمیره: له 6 تر 6

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ